

ชื่อเรื่อง

การเลี้ยงเนื้อเยื่อจากส่วนต่าง ๆ ของส่วนของกวางข้าว
(*Pueraria mirifica*)

ชื่อผู้เขียน

นายยงยุทธ อินทรอุทก

การศึกษาแบบบิสระเชิงวิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนชีววิทยา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2527

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาหารวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกวางข้าว (*Pueraria mirifica*) จากลำต้นส่วนปลายยอดและชั้นส่วนจากเส้นกลางใน เนื้อเยื่อที่เพาะเลี้ยงให้อาจเป็นแหล่งผลิตสารชีวเคมีที่มีฤทธิ์เป็นเอล็อกตอโรเจนได้

จากการศึกษาหารวิธีทาง ๆ ในการทำความสะอาดผิวนื้อเยื่อพบว่าส่วนหอนของลำต้น ซึ่งใช้ส่วนจากปลายยอดลงมา 25 ซม. สามารถทำให้เนื้อเยื่อปลดออกซิโคลีปะมาพ 58 % ควบคู่กับการลดความถี่ไอล่อนโซฟ, ลดความนำกลืน, เพิ่มความแข็งแกร่งอยู่ด้วย 95 % หลังจากนั้นนำมาแช่ในสารละลายสเตรปโตมีบินชัลเฟตและօอโรไชด์ 100 และ 50 มก./ล. สามครั้น แล้วแซดดวยคลออลาร์ 20 % 10 นาที ชั้นสุดท้ายลดความนำกลืนที่มาก เช่นเดลฯ ส่วนเนื้อเยื่อจากเส้นกลางใน ไม่สามารถทำให้ปลดออกซิโคลีปะวิธีเดียวกัน

การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อส่วนหอนลำต้น โดยตัดใหม่ความยาวหอนละ 1.5 ซม. เพาะเลี้ยงในอาหารสังเคราะห์สูตรของ Murashige and Skoog (1962) ที่ปรับกับค่าวิธี Kinetic 1 ppm, inositol 1,000 มก./ล. และ NAA ในสัดส่วนต่าง ๆ กันคือ 1, 3, 5 และ 7 ppm ตามลำดับ พบรากการกระตุนการเติบโตของแคลลัสต้องการสารควบคุมการเจริญในวุ่นอาหาร NAA ทุกสัดส่วนที่ใช้สามารถกระตุนการเกิดแคลลัสได้ในเวลา 3 สัปดาห์ โดยเกิดแคลลัสมีขนาดใหญ่ 4-26 % (น้ำหนักเฉลี่ย 2.6544 กรัม), ขนาดกลาง 15-20 %

(น้ำหนักเฉลี่ย 1.3269 กรัม) การเพิ่มน้ำ NAA ในวุ้นอาหารไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงขนาดของแคลลัส *inositol* ในความเข้มข้น 1,000 มก./ล. มีผลในการกระตุนการเติบโตของแคลลัสได้ดีกว่า 100 มก./ล.

ในการตรวจสอบว่าในแคลลัสของเนื้อเยื่อกวาวขาวมีฤทธิ์เօสโตรเจนหรือไม่นั้น ทำการตรวจสอบกับหนูที่ยังไม่โตเต็มวัยและตัดรังไข่โดยการป้อนผงแคลลัส 50 มก./มล./วัน แกหนูเป็นเวลา ๓ วันติดต่อกัน ผลการทดลองชี้ให้เห็นว่าในแคลลัสที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อมีสารที่มีฤทธิ์เป็นเօสโตรเจนอยู่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved

Research Title Culturing of Tissues from Some Selected
Parts of White Gwow (Pueraria mirifica)

Name Mr.Yongyuth Intarautok

Research For Master of Science in Teaching Biology
Chiang Mai University 1984

Abstract

The purpose of this research was to study the in vitro culture of White Gwow (Pueraria mirifica.) by using Plant Tissue Culture Technique. The cultured tissue may be a source for oestrogenic hormones.

Surface sterilization study showed that stem segments, down to 25 cm. from shoot apex, could be effectively sterilized up to 58 % by washing in Lipon-f followed by rinsing with distilled water and then wiping by 95 % ethyl alcohol. After soaking in 100 mg/l Streptomycin sulphate and 50 mg/l Orthocide overnight the segments were surface sterilized by using 20 % Chlorox for 10 min. and then rinsed with sterilized distilled water. This aseptic method was found ineffective for mid-vein segments.

Segments, each was long 1.5 cm., were placed on Murashige and Skoog (1962) agar medium supplemented with 1 ppm Kinetin, 1,000 mg/l inositol and 1, 3, 5, 7 ppm NAA. The result showed that growth of callus required the

presence of plant growth regulators in the media. After 3 weeks, all levels of NAA could stimulate callus growth of which were 4.26 % of large size (average 2.6544 gm.) and 15-20 % medium size (average 1.3269 gm.). The higher concentrations of NAA had no effect on the size of calli. Inositol, 1,000 mg/l in concentration, was more effective in stimulating callus growth than that of 100 mg/l.

Production of oestrogenic substances by the callus was tested by oral administration of 50 mg/ml/day of dried callus tissues for 3 days using immature ovariectomized rats. The bioassay by the rat uterine-weight method gave the positive oestrogenic activity.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved